

ИСПРАВКА И ИЗВИЊЕЊЕ

У Архиву за правне и друштвене науке, бр. 2/2024, објављен је научни чланак доц. др Снежане Радовановић под називом „Два колосека кривичне одговорности носилаца највиших функција власти (председника државе, премијера, министара)“.

Пропусти који су направљени су следећи:

- На стр. 82, у оквиру фусноте 1 је пропуштено навођење следећег: „О уставним парламентарним имунитетима“, *Архив за правне и друштвене науке* бр.1/2021, Београд, 2021, стр. 62, 64. Дакле, „посланичка неповредивост (слобода од хапшења, ванпрофесионални имунитет) изузима посланика из општег режима одговорности, када је реч о кривичном гоњењу, хапшењу и притварању за дела која нису у непосредној вези са посланичком функцијом“. Законика о кривичном поступку, *Службени гласник РС* бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014, 35/2019, 27/2021 – одлука УС и 62/2021 – одлука УС, ни директним ни индиректним одредбама не регулише имунитет јер за ова дела (...) „посланик сноси одговорност, али по посебној процедури која предвиђа одобрење представничког тела за кривично гоњење или лишење слободе“. Овде би требало напоменути да дејство овог имунитета (посланичка неповредивост) није униформно уређено, компаративно посматрајући, тако да „у неким земљама овај имунитет пружа заштиту само док се представничко тело налази у заседању, у другим док траје посланички мандат, док је у трећим дејство имунитета трајно“. Вид. Мирослав Живковић и сарадници Јелена Минић, Милица Синђић, *Уставно право*, Мегатренд универзитет, Београд, 2015, 114. Устав Републике Србије од 2006 не садржи изричиту одредбу да је имунитет посланика трајан имунитета тако да наш правни систем не спада у трећу групу земаља, а из члана 103 ст. 6 Устава Републике Србије од 2006, *Службени гласник РС* бр 98/2006, произилази овлашћење Народне скупштине да успостави имунитет посланика иако се он није позвао на имунитет, тако да из тог решења произилази да имунитет траје док траје посланички мандат. Устав РС од 2006 у погледу имунитета регулише, у складу са савременим уставним решењима, имунитет неодговорности (чл. 103 ст. 2) као и имунитет посланичке неповредивости (чл. 103, ст. 3) али посланик по ст. 4 чл. 103 може бити

притворен и без одобрења Народне скупштине уколико је затечен у извршењу кривичног дела за које је прописана казна затвора у трајању дужем од пет година. Ове две врсте имунитета, по изричитој уставној одредби (чл. 119), ужива и Председник Републике, тако да и о том имунитету одлучује Народна скупштина, а кад је у питању Председник Владе и чланови Владе, о њиховом имунитету одлучује сама Влада (чл. 134). Такође, Народна скупштина одлучује о имунитету јавних тужилаца и заменика (чл. 162), док о имунитету судија одлучује Високи савет судства (чл. 151). Из оваквог уставног дефинисања имунитета јасно је да имунитет неодговорности има за циљ „обезбеђење слободе претреса у представничком телу“, а у погледу имунитета неповредивости, како је наводио Слободан Јовановић, он (...) „не скида са посланика одговорност, већ представља јемство да одговорност неће бити злоупотребљена“, Мирослав Живковић *Уставно право*, нав. дело, 113, 114. И најзад, оно што је веома важно за примену одредби о имунитету, а чему нас учи и европска судска пракса, јесте да се ове одредбе морају ставити у контекст гарантованих фундаменталних људских права и слобода и да се у том контексту имају тумачити. Такво решење има и Устав Републике Србије од 2006, чије се одредбе о људским правима *непосредно примењују* (чл. 18), а то значи да и носиоци највиших функција власти, дакле, у погледу одговорности и имунитета, уживају сва гарантована људска права призната међународним конвенцијама али и уставним одредбама (чл. 27 – 81) и то: право на слободу и безбедност, поступање с лицем лишеним слободе, допунска права у случају лишења слободе без одлуке суда, притвор, трајање притвора, право на правично суђење, правна сигурност у казненом праву, право на рехабилитацију и накнаду штете.

- На стр. 82. и 83. рада је пропуштено навођење извора *Article II: Presidential Immunity to Criminal and Civil Suits (U.S. Constitution)**, <https://constitution.findlaw.com/article2/article-ii--presidential-immunity-to-criminal-and-civil-suits.html>;
- На стр. 87. је грешком у загради као извор наведено „Биро за заштиту слобода и права у Београду 2004, 272“ уместо „Биро за заштиту слобода и права у Београду 2002, 272“, дајући читаоцима погрешан утисак да је цитирано дело „Биро за заштиту слобода и

права у Београду. 2004. Устав Савезне Републике Немачке. Права човека бр. 9–10“ уместо „Биро за заштиту слобода и права у Београду. 2002. Устав Демократске Републике Аустрије. Права човека бр. 3–4“;

- Извињавамо се због преформулисања пасуса који се налази на стр. 86, а који је у оригиналу гласио: „И сам састав Високог суда за импичмент, као и у другим правним порецима који познају овакву институцију, је мешовитог карактера, што указује на примесе политичког одлучивања. Наиме, Устав Финске од 2000 у чл. 101 регулише састав овог Суда у који улазе председник Врховног суда, председник Врховног управног суда, три највише рангирана председника Апелационих судова и пет чланова Парламента чији је мандат четири (4) године. Идентични импичмент поступак примењује се и на друге јавне службенике у случају незаконитог обављања њихових јавних овлашћења и дужности (чл. 118), који ће бити одговорни и за накнаду штете пред Високим судом за импичмент. Мешовити састав Суда указује на политичке конотације у одлучивању, које долазе до изражаја посебно приликом процене да ли је кршење закона настало у обављању службене дужности и јавних овлашћења. Оно што се овде мора напоменути је да је у свим системима посебан проблем то што се одредбе о импичменту веома ретко примењују, чак и у Енглеској, где је овај институт настао“;

Уредништво се извињава ауторки због учињених пропуста.

***

У Архиву за правне и друштвене науке, бр. 2/2024, објављен је научни чланак Немање Даниловића „Развој међународног режима слободне пловидбе на Дунаву“.

У раду је погрешно означена афилијација аутора. Уместо „аутор је асистент на Правном факултету Универзитета Мегатренд“ треба да стоји „аутор је докторанд на Правном факултету Универзитета Мегатренд“.

Уредништво се извињава аутору због учињеног пропуста.